

ZUS nie może żądać zwrotu nienależnie pobranych świadczeń bezterminowo

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: sobota, 09, lipiec 2016 00:00

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odłony: 1167

Trybunał Konstytucyjny uznał za celowe wprowadzenie czasowego ograniczenia możliwości żądania przez ZUS zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Taki wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 lipca br., sygn. akt P 131/15 dotyczącego pytania prawnego Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zasad zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego.

- Brak terminu ograniczającego możliwość żądania przez ZUS zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń stwarza ryzyko sytuacji, w której ubezpieczony dopiero po kilkunastu latach będzie skonfrontowany z wynikami urzędowej weryfikacji odległych w czasie zdarzeń prawnych – stwierdził Trybunał Konstytucyjny.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 84 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych w zakresie, w jakim dopuszcza wydanie decyzji nakazującej zwrot nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego, bez względu na upływ czasu od daty wypłaty tego świadczenia, jest niezgodny z zasadą demokratycznego państwa prawnego wyrażoną w art. 2 konstytucji.

Przesądza o tym *niewłaściwe wyważenie przez ustawodawcę kolidujących ze sobą interesów ubezpieczonego, który pobrał nienależne świadczenie i organu rentowego – dysponenta publicznych środków*. Uprawnienie przyznane ZUS w art. 84 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Trybunał uznał za zbyt daleko idące, a w konsekwencji stwierdził, że przepis ten narusza zasadę stabilizacji sytuacji prawnej jednostki będącej jednym z przejawów jej bezpieczeństwa prawnego. Tym samym TK uznał za celowe wprowadzenie czasowego ograniczenia możliwości żądania przez ZUS zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Trybunał zwrócił przy tym uwagę, że zakwestionowane przez sąd pytający bezterminowe uprawnienie przysługuje wyspecjalizowanej państwowej jednostce organizacyjnej, od której należy oczekiwać, że powierzone jej zadania będzie wykonywała rzetelnie i w miarę możliwości – bez zbędnej zwłoki. Oczekiwanie to jest uzasadnione tym bardziej, że ZUS jest dysponentem publicznych środków zgromadzonych w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz posiada konieczne instrumenty prawne, które pozwalają mu weryfikować m.in. kto jest (nadal) uprawniony do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Tymczasem art. 84 ust. 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w jego aktualnym brzmieniu, *usprawiedliwia lub, co gorsza, sprzyja opieszałości organu rentowego*.

Źródło: [TK](#)